

okurlardan...

ÖRGÜTLENME ÜZERİNE DEĞİNMELER

Tarihte gördüğümüz her toplum biçiminin kendi istemlerini yansıtan bir örgütlenme biçimi vardır. Bu örgütsel yapı genel olarak egemen sınıfın çıkarlarına göre uyarlanmıştır. Ancak her örgütlenme biçimi bilinçli biçimde yaratılmaz, sınıflararası mücadelenin bir aşamasında kendiliğinden ortaya çıkar.

Her örgüt tek değil birçok işlevi birden görür. Kaba çizgileri açısından ele aldığımız zaman onları işlevlerine göre sınıflandırabiliriz belki, ama genellikle bu işlevler birbirinin içine girmiştir. Örneğin ideolojî üretme ve baskı uygulama... Aileyi ele aldığımız zaman bu iki işlevi de içerdiğini görürüz. Bir yandan çocuğa baskı uygular, bağımsız davranmasını ve etkin bir kişiliğe sahip olmasını önler. Babanın bir işlevi de budur zaten. Hiyerarşik ve bileşik olan bir buyurgan yapı düzeni içinde devletin aile içerisindeki temsilciliği görevini yerine getirir. Öte yandan aile, çocuğa gerici ideolojiyi aşılar ve buna uyarlı bir ruhsal yapıyı geliştirir. Bu yüzden aile en önemli ideolojik örgütlenmelerden birisidir.

Örgütlenme yapısı ile ideolojî üretimi birbirine sıkı sıkıya bağlı iki olgudur. Bu yüzden ayrı üretim tarzlarının kendilerine özgü örgütlenme yapılarını kırmaksızın, birinin ideolojisinden kurtulup öbürüne geçiş yapılamaz. Bir örgütün yansıttığı ideolojik içerik, o örgütün içindeki insanların bilincinin dışında, ayrıca bir de örgütlenmenin yapısıyla ilgilidir. Buna somut bir örnek vermek istersek kapitalizmin örgütlenme yapısı ile sosyalist bilincin bir arada bulunamayacak şeylerdir. Birinin varlığı öbürünün yok oluşunu varsaymak zorundadır.

Bu zorunluluk sosyalist toplumu kurma mücadelesinde gözden kaçırılmamalıdır. Oysaki

«sosyalist» (!) örgütlerimize baktığımızda bunun gözardı edildiğini görmekteyiz. Bu önemli bir yanıldır.

Sosyalist örgütlenme biçimi yalnızca devrim sonrasında kurulabilecek değildir. Sosyalistlerin görevi sosyalist örgütlenme yapısını devrim öncesi dönemde kurmaya çalışmak ve bunun aracılığıyla devrim yapmaya çalışmaktır.

Ancak doğaldır ki, «örgütlenme» soyut bir kavram değildir, verilen mücadele biçimine ve hangi koşullar altında verildiğine bağlıdır. Örneğin yasal koşullardaki örgütlenmeler ile yasadışı örgütlenmeler birbirinden farklı olmak zorundadır. Ya da tüm eylemi «protesto telgrafı» çekmek olan bir örgütle silahlı mücadeleyi benimseyen bir örgüt yapısı aynı olamaz.

Sosyalist örgütlenme yapısını, kapitalist örgütlenme yapısından ayıran başlıca nitelik farkı «sosyalist demokrasi» işleyiş biçimi olarak benimsemesinden doğar. Sosyalist bir örgüt her şeyden önce «yönetme-yönetilme» işbölümünü ortadan kaldırmaya yönelik olmalıdır. Bu da ancak örgüt üyelerinin kendilerini dönüştürüp geliştirmeleri sağlandığı zaman olabilir. Burada yine «sosyalist» (!) örgütlerimize değinmek gerekiyor, özellikle gençlik kesimindekilere...

Bilindiği gibi kimi gençlerin devrimci olmalarındaki neden genel olarak bunların sınıf bilincini ve sınıf mücadelesini kavramaları değil, bozuk toplumsal yapı içinde kimi somut ihtiyaçlarına cevap verilememesidir. Yapılması gereken, girdikleri örgüt içerisinden onların durumlarının bilincine varmalarını sağlamak ve bunu aşip bilinçli olarak «sosyalist» olmaları için imkân yaratmaktır. Oysaki günümüz Türkiye'sinde bunun gerçekleştiğini görmekteyiz. Bundan dolayı da çok sağlıklı bir sosya-

list gelişimle karşılaşmaktayız ve çok zarar görmekteyiz.

Sosyalist örgütlenmenin kuruluşunun önemi faşist saldırılara karşı koyma eylemi sırasında da kendini göstermektedir. Faşistlere karşı mücadele «devrimci şiddet» önemli yararlar sağlayacaktır ama halkın faşist ideolojiye kendini kaptırmasını önleyemeyecektir. Öncelikle şunu bilmek gerekiyor ki faşistlere karşı mücadeleyle faşizme karşı mücadele özdeş tutulamaz.

Sosyalist hareket halkla kaynaşmayı başarabilmek için onlara kendi özgül örgütlenme platformunu sunmalıdır. Bugün faşistler eğer Anadolu'dan İstanbul'a gelen gençleri kendilerine çekebiliyor ve faşist ideolojiyi onlara benimsettirebiliyorlarsa bu her şeyden önce sosyalistlerin kendilerine düşen görevleri örgütlenme alanında yapmamasında aranmalıdır.

«Sosyalist» örgütlerimizde sosyalistlerin kendi içlerinde dahi bir tutarlılık sağlayamadıklarını, teori ve pratik uyumunu gerçekleştiremediklerini görmekteyiz. Örneğin kadın hakları ve toplumsal işbölümünde kadının yeri açısından basit derneğe göz atarsak en basitinden bir çay dağıtımında çelişkili açıkça görülebilmekteyiz: çayları kızların dağıtması en doğal işler, erkekler karışmaz. Kadın her zaman için kadındır ve görevi kadınlık işlevlerini, örneğin çay dağıtımını yapmaktır.

Soruna değişik bir açıdan daha yaklaşırsak kimi istisnalar dışında etkin işleri erkeklerin, edilgin işleri kızların yürüttüğünü görürüz. Devrimci kızlar kapitalist toplumun yarattığı «kadın kişiliğini» benimsemiş durumdadırlar, buna karşı çıkıp bu kalıpları kırmaya yanaşmazlar. O zaman «devrim nedir» diye sormak gerekiyor. Eğer biz sosyalist olarak kendimizi dahi dönüştüremiyorsak toplumu nasıl dönüştürebiliriz. İnsan kişiliğini

dönüştürmeye yönelik olmayan bir sosyalist devrim düşünülebilir mi? Doğaldır ki burada «pratik» kavramına verilen içerik de işin içine giriyor. Çok keskin konuşmaya gerek yok; öncelikle pratik gündelik hayatımızı sosyalistçe düzenlemektir. Bu aşamadan sonra toplumu dönüştürmek için pratikten söz edebiliriz. Yoksa yalnızca yazı yazıp kavgaya etmek değildir pratik.

Bütün bu söylediklerimiz bizi «Kültür Devrimi» kavramına ge-

tiriyor. Anlattıklarımızdan çıkan sonuç Kültür Devrimi, Toplumsal Devrimden önce başlar. Çünkü sorun devrimcilerin bürokratlaşmasını önleme sorunudur. Yoksa iş işten geçip bürokrasi hastalığı sosyalizmi kemirmeye başladığı zaman yapılmaz. Kültür Devrimi. Sanırım Çin Kültür Devrimine bir de bu açıdan yaklaşmak gerek.

Marksizmin eleştirel bir dünya görüşü olduğunu hiç unutmayalım. Bir şeyler yapmak için bir

şeyleri eleştirmek gerekiyor. Marx bu konuda şöyle demişti: «Gelecek bütün zamanlarda geçerli bir tasarı kurmak bize düşmediğine göre, şu anda yapmamız gereken, varolan herşeyin acımasız eleştirel değerlendirilmesidir. Acımasız derken, eleştirimizin kendi elde edeceği sonuçlardan da yerleşik güçlerle çatışmaya girmekten de korkmaması gerektiğini anlatmak istiyoruz.»

ENGİN YILMAZ